

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ύπου

31/01/2011

ην Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη

Στις **29 Νοεμβρίου 2010**, το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έδωσε σε δημόσια διαβούλευση ένα κείμενο σχετικό με την **Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση**. Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, η οποία έληξε στις 14 Ιανουαρίου 2011, κατατέθηκαν απόψεις και προτάσεις (359 σχόλια).

Τα σχόλια που κατατέθηκαν βασίστηκαν σε τέσσερα κείμενα, ένα αρχικό εισαγωγικό κείμενο και τρία ακόλουθα που ανέλυναν τους τρεις βασικούς άξονες της προτεινόμενης πρότασης. Ειδικότερα, οι θεματικές των τεσσάρων κειμένων ήταν ως εξής:

1. Η πρόκληση των αλλαγών στην εκπαίδευση.
2. Νέα ταυτότητα με νέα ηγεσία και ενίσχυση της αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ. Νέα σχέση εμπιστοσύνης με την πολιτεία και την κοινωνία, με λογοδοσία και ευθύνη.
3. Πτυχία με αντίκρισμα: νέα οργάνωση της μάθησης και των προγραμμάτων σπουδών που διευκολύνουν την κινητικότητα και ενισχύουν τη διεπιστημονικότητα.
4. Ενίσχυση του διεθνούς χαρακτήρα και της διεθνούς παρουσίας των ιδρυμάτων, σε άμεση σύνδεση με το νέο πρότυπο ανάπτυξης της χώρας: ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για τη διεθνοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης.

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Η πρόκληση των αλλαγών στην εκπαίδευση

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 156 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο κείμενο

Το παραπάνω κείμενο σχετικά με την πρόκληση των αλλαγών στην εκπαίδευση, αποτέλεσε μια εισαγωγή στις προτάσεις του Υπουργείου για την Τριτοβάθμια εκπαίδευση και αυτό δικαιολογεί το εύρος και την ποικιλία των εμφανιζόμενων σχολίων.

Αρκετοί σχολιαστές εστίασαν σε ζητήματα που αφορούν την υπάρχουσα κατάσταση αναφορικά με το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό των ΑΕΙ και ΤΕΙ: επεσήμαναν την ανάγκη αξιολόγησης των καθηγητών, προκειμένου να προωθηθεί η αριστεία και αξιοκρατία στα πανεπιστήμια. Το ασυμβίβαστο των μελών ΔΕΠ με θέσεις εξωπανεπιστημιακές, η ανάγκη τακτικής αξιολόγησης, οι εξουσίες των πρυτάνεων, η μετακίνηση των αδιάφορων καθηγητών, είναι ενδεικτικά σχόλια του προβληματισμού, που αναπτύχθηκε σχετικά με τα ζητήματα της απόδοσης-αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ.

Μια άλλη παράμετρος που τέθηκε αφορούσε την κομματοκρατία στα ΑΕΙ και την ανάγκη απαλλαγής από αυτήν. Αρκετοί επεσήμαναν το σφιχτό εναγκαλισμό των κομμάτων και παρατάξεων με το πανεπιστήμιο και τις αρνητικές συνέπειες, όπως αναξιοκρατία και φαυλοκρατία, που συνεπάγονται τη λειτουργία των Ιδρυμάτων.

Η οικονομική αυτοτέλεια των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ σημειώθηκε από ορισμένους συμμετέχοντες ως απαραίτητη προϋπόθεση της ανασύνταξης των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Προτάσεις που κατατέθηκαν προς αυτήν την κατεύθυνση περιλαμβάνουν τη σύνδεση των Ιδρυμάτων με την παραγωγή και την αγορά, την καταβολή χαμηλών διδάκτρων από προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές όπως και την αύξηση της χρηματοδότησης από το κράτος.

Παρατηρήσεις σε επιμέρους σημεία του κειμένου έστειλαν πολλοί άλλοι σχολιαστές. Για παράδειγμα, συμμετέχοντες στη διαβούλευση έθιξαν την ανάγκη κατάργησης ή συγχώνευσης τμημάτων, την ανανέωση των συγγραμμάτων, τη λειτουργία του ΔΟΑΤΑΠ, τις υποτροφίες, την Ειδική Αγωγή κ.λπ.

Σημαντικός τέλος αριθμός προτάσεων κατατέθηκε από διάφορους συλλόγους εργαζομένων πανεπιστημιακών ή διοικητικών. Ειδικότερα τις θέσεις τους απέστειλαν οι παρακάτω σύλλογοι:

- Γ.Σ του Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών
- Γ.Σ. του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
- Κίνηση Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης Πάτρας (ΚΙΠΑΝ)
- Σύλλογος Ε.Τ.Ε.Π. Π. Κ.
- Ο.ΣΥ.Ε.Ε.ΔΙ.Π Κλάδου Ι
- Π.Ο.Σ.Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΑΕΙ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΕΕΔΙΠ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ "ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ"
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΑΠΘ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία – ΕΣΑμεΑ
- Σύλλογοι Φοιτητών Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Νέα ταυτότητα με νέα ηγεσία και ενίσχυση της αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ. Νέα σχέση εμπιστοσύνης με την πολιτεία και την κοινωνία, με λογοδοσία και ευθύνη

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 94 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο κείμενο

Αρκετά σχόλια αφορούσαν στον περιορισμό των βαθμίδων σε τρεις και στην εξέλιξη των υπαρχόντων λεκτόρων. Ορισμένοι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι οι λέκτορες πρέπει να μονιμοποιηθούν και να ενταχθούν στις άλλες βαθμίδες των ΑΕΙ με ταυτόχρονη δυνατότητα εξέλιξης τους, ενώ άλλοι ζήτησαν να υπάρξουν κάποιες μεταβατικές διατάξεις για τους ήδη υπηρετούντες που από χρόνια προγραμματίζουν το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο με βάση τους ισχύοντες νόμους.

Πολλοί διατύπωσαν απόψεις σχετικά με τις αιτίες που εμποδίζουν την αναβάθμιση και σωστή λειτουργία των ΑΕΙ. Η κομματοκρατία, η περιττή γραφειοκρατία, τα φαινόμενα νεποτισμού, οι φωτογραφικές προκηρύξεις θέσεων είναι μερικά από τα προβλήματα που επισημάνθηκαν από τους συμμετέχοντες. Ως πιθανές λύσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων προτάθηκαν ποικίλες και διαφορετικές ιδέες: αξιοκρατικές προκηρύξεις γνωστικών αντικειμένων, διορισμοί μελών ΔΕΠ μέσω δικαστικού και κοινοβουλευτικού ελέγχου, άρση της μονιμότητας των καθηγητών, αξιολόγηση ερευνητικού και διδακτικού έργου πανεπιστημιακών κ.λπ.

Μια άλλη σημαντική πλευρά της λειτουργίας των ΑΕΙ είναι η χρηματοδότηση τους. Οι προτάσεις των συμμετεχόντων αρκετές και διαφορετικές. Για παράδειγμα κάποιοι πρότειναν τη θέσπιση διδάκτρων, τη διενέργεια των μαθημάτων στα Αγγλικά για ξένους φοιτητές, ενώ μια άλλη πρόταση αφορούσε στη μείωση της γραφειοκρατίας και την πάταξη της διαφθοράς, οι οποίες – σύμφωνα με τη συλλογιστική αυτή- αποτελούν την αιτία της χαμηλής αποδοτικότητας της κρατικής χρηματοδότησης.

Όσον αφορά στη διοικητική λειτουργία των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – όπου προβλέπονται σημαντικές καινοτομίες στο υπό διαβούλευση κείμενο- υπήρξαν επίσης αρκετές παρατηρήσεις. Αρκετοί επίσης τόνισαν την ανάγκη να αποτελούνται τα συμβούλια από εξωτερικά μέλη προκειμένου να υπάρχει αντικειμενικότητα στον έλεγχο της λειτουργίας των Ιδρυμάτων. Χαρακτηριστικός είναι ο ισχυρισμός ενός σχολιαστή ότι η παρούσα δομή επιτρέπει στα μέλη ΔΕΠ να εμπλέκονται σε αμιγώς διοικητικές εργασίες με αρνητικές συνέπειες.

Από κάποιους σχολιαστές όπως και από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας (Π.Ο.Σ.Ε.Ι.Ν) διατυπώθηκε η ανάγκη αναγνώρισης και αναβάθμισης του ρόλου του Ε.Ι.Ν με σαφή αναφορά στο ρόλο και τη λειτουργία του ιδρύματος.

Τις θέσεις των ομοσπονδιών και των συλλόγων τους κατέθεσαν στο βήμα της διαβούλευσης ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διδακτόρων Ι.Δ.Α.Χ. στα ΑΕΙ (ΠΑ.Σ.Δ.Ι.Δ.Α.Χ.-Α.Ε.Ι.) σχετικά με τη δομή των ΑΕΙ και ειδικότερα το ρόλο των διδακτόρων με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών-Ν.Π.Δ.Δ. σχετικά με την ένταξη των τμημάτων σε ΑΕΙ και τα επαγγελματικά δικαιώματα τους και η Ομοσπονδία Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ο.Δ.Π.Τ.Ε) αναφορικά με ζητήματα λειτουργίας και διοίκησης των ΑΕΙ.

Τέλος, υπήρξαν απόψεις για μεμονωμένα ζητήματα όπως η χρήση κουπονιών από τους φοιτητές, οι συγχωνεύσεις ΤΕΙ δασοπονίας με το τμήμα δασοπονίας του ΑΠΘ και κατάργηση τμημάτων ΤΕΙ με μικρή συνεισφορά.

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Πτυχία με αντίκρισμα: νέα οργάνωση της μάθησης και των προγραμμάτων σπουδών που διευκολύνουν την κινητικότητα και ενισχύουν τη διεπιστημονικότητα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 83 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο κείμενο

Οι απόψεις των συμμετεχόντων αναφορικά με το παραπάνω θέμα επικεντρώθηκαν σε διαφορετικές πλευρές. Ορισμένοι τόνισαν την ανάγκη ύπαρξης μεταβατικών διατάξεων για

τους αιώνιους φοιτητές προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όσοι για αντικειμενικούς λόγους δεν μπόρεσαν να πάρουν το πτυχίο τους, θα τους δοθεί η ευκαιρία να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Υπήρξε μια πρόταση δυνατότητας εγγραφής των αιώνιων φοιτητών σε ΙΕΚ παρόμοιου γνωστικού αντικειμένου, ενώ από κάποιους άλλους εκφράστηκε η αντίθετη άποψη περί διαγραφής από τις σχολές όσων δεν τελειώνουν σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα.

Αρκετοί αναφέρθηκαν στην εισαγωγή σε σχολή και στη μετέπειτα επιλογή του τμήματος που θα κάνει ο φοιτητής σημειώνοντας μια σειρά προβληματισμών, όπως η ανησυχία για μη αξιοκρατικές επιλογές όσων φοιτητών πληρούν τα κριτήρια για φοίτηση σε ένα τμήμα από τους καθηγητές, η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή, τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν από την μαζική επιλογή φοιτητών μιας σχολής των πιο «δημοφιλών» τμημάτων, η γειτνίαση υπό τη σκέπη της ίδιας σχολής τμημάτων με διαφορετικά μαθήματα προετοιμασίας κατά το πρώτο έτος, για να αναφέρουμε ορισμένες από τις κατατεθείσες απόψεις.

Κάποιοι άλλοι σημείωσαν τη σημερινή ανεπάρκεια υποδομών και διευκόλυνσης των τμημάτων προς τα άτομα με προβλήματα υγείας και ζήτησαν να ληφθεί μέριμνα για αυτό στο νέο νόμο.

Αρκετοί ακόμη ανέφεραν το πρόβλημα που δημιουργείται από την ελλιπή αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων σε αποφοίτους κυρίως ΤΕΙ. Θεωρούν ότι αυτό έχει οδηγήσει σε μια ουσιαστική υποβάθμιση των αποφοίτων ΤΕΙ και για αυτό ορισμένοι ζητούν την έκδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων που να τους καλύπτουν. Υπήρξαν επίσης και κάποιοι με ακριβώς αντίθετη θέση. Παράλληλα, κατεγράφησαν και οι απόψεις κάποιων που θεωρούν ότι τα επαγγελματικά επιμελητήρια δεν βοηθούν προς την κατεύθυνση της επέκτασης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΤΕΙ. Σε ένα παρόμοιο πλαίσιο ενέταξαν και ορισμένοι σχολιαστές την άποψη τους σχετικά με την ανάγκη αναβάθμισης τεχνικών ειδικοτήτων που χορηγούνται από τα ΕΠΑΛ και τα ΙΕΚ όπως και ειδικότητες στον τομέα τουριστικών και ναυτιλιακών επαγγελματιών.

Τέλος, κατατέθηκε και πλήθος μεμονωμένων προτάσεων σχετικά με τρόπους αναβάθμισης των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την μεταφορά πιστωτικών εκπαιδευτικών μονάδων αλλά και πιο ειδικά ζητήματα όπως λειτουργία συγκεκριμένων τμημάτων ή προσωπικές εμπειρίες.

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Ενίσχυση του διεθνούς χαρακτήρα και της διεθνούς παρουσίας των Ιδρυμάτων, σε άμεση σύνδεση με το νέο πρότυπο ανάπτυξης της χώρας: Ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για τη διεθνοποίηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 26 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο κείμενο

Η ανάγκη αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων αποτέλεσε θέμα αρκετών σχολίων. Οι τακτικές διεθνείς δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, η συμμετοχή σε συνέδρια, οι αξιολογήσεις από φοιτητές όπως και η διαθεματικότητα στο παραγόμενο επιστημονικό τους έργο, ήταν μερικές από τις προτάσεις που κατατέθηκαν για την αξιολόγηση των καθηγητών.

Άλλοι σχολιαστές αναφέρθηκαν στην δυναμική της εξωστρέφειας που μπορεί να επιτευχθεί μέσω της προσέλκυσης φοιτητών από το εξωτερικό μετά από κατάλληλη αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών, από την προβολή στο εξωτερικό και από την υιοθέτηση των Αγγλικών ως γλώσσας μεταπτυχιακών σπουδών. Παράλληλα η υποβολή διδάκτρων –από αλλοδαπούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές- προτάθηκε από κάποιους ως μέσο βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης των Ιδρυμάτων, αποτέλεσμα της αναβαθμισμένης παρεχόμενης παιδείας. Παράλληλα εκφράστηκε για μια ακόμη φορά η άποψη σχετικά με τη δυσκολία υλοποίησης όλων των προγραμματικών μέτρων βελτίωσης και εξωστρέφειας των Ιδρυμάτων, όταν οι σχολές παραμένουν κλειστές λόγω καταλήψεων, η μειωμένη χρηματοδότηση δεν επιτρέπει ούτε την παρακολούθηση σεμιναρίων στο εξωτερικό κ.λπ.

Τέλος, όπως και στα άλλα κείμενα, υπήρξαν και μεμονωμένες απόψεις για διάφορα θέματα, όπως η εξέλιξη των επίκουρων, η προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες και ο θεσμός των καθηγητών εφαρμογών των ΤΕΙ.

Περισσότερα για την έκθεση Διαβούλευσης στην διεύθυνση:

<http://www.opengov.gr/ypepth/?p=400>

http://www.opengov.gr/ypepth/wp-content/uploads/downloads/2011/01/opengov_ekthesi24jan.pdf